

Basisadministratie Persoonsgegevens
en Reisdocumenten
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

PERIODIEK UITGEGEVEN
DOOR HET AGENTSCHAP BPR

Kwaliteitsbrochure

September 2009, nr 44

PERIODIEK UITGEGEVEN
DOOR HET AGENTSCHAP BPR

Kwaliteitsbrochure

September 2009, nr 44

In dit nummer

Burgerservicenummer	7
• Verplicht gebruik BSN in de zorg	7
• Informatie over BSN voor overheidsinstellingen	7
• BSN-punt voor burgers	7
GBA	8
• Het Vestigingsregister en BPR	8
• Crash GBA-systeem	9
• Correctieprocedure met BSN	9
• Miljardste GBA-bericht verstuurd	9
• Wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap	10
• Protocolleringsgegevens ook opvragen bij het Agentschap BPR	10
• Administratieve lastenverlichting	10
• Opheffen uitsluiting kiesrecht bij onder curatele gestelden	11
• Gezag	11
• Correctierecht GBA	12
• Inzagerecht	12
• Verzoeken om uitstel van de GBA-audit 3e cyclus	13
• Vergoeding audit 2009	13
• Plaatsing afnemersindicaties (Apo1 -berichten) door de SVB	13
• Nieuwe GBA-audit	14
• Inhoud Logisch Ontwerp GBA versie 3.7 bekend	15
• Regionale bijeenkomsten invoering Basisregistratie Personen	15
• Herindelingen met ingang van 1 januari 2010	16
Reisdocumenten	17
• Gewijzigde Paspoortuitvoeringsregelingen	17
• Basisregister Reisdocumenten	17
• Het foto- en handtekeningformulier Reisdocument	17
• Informatie aan burgers over reisdocumenten die vóór uitreiking worden vermist	18
• Vingerafdrukken	18
• Afschaffing kinderbijschrijvingen	19
• Reisdocument van een overleden persoon	19
• Afschaffing gratis Nederlandse identiteitskaart voor 14-jarigen	19
• Retourdocumenten	20
• Gemeente Zoetermeer stopt pilot aanvraag reisdocument via postkantoren	20
• Reizen met een Nederlands paspoort naar de VS	20
• Registratie van hotelgasten in Nederland	21
• Beveiligingsnet	22
• Vergeet u niet het Beveiligingsnet Reisdocumenten uit te voeren?	22
• Beperking territoriale geldigheid reisdocumenten voor vluchtelingen en vreemdelingen	23
• Bijschrijving kinderen in reisdocumenten voor vluchtelingen en vreemdelingen	23
Identiteitsfraude	24
• Het project Centraal Meldpunt Identiteitsfraude	24
• Veel gestelde vragen	25
• Identiteitsfraude	25
• www.identiteitsdocumenten.nl	26

Burgerservicenummer

Verplicht gebruik BSN in de zorg

De Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (Wabb) regelt dat alle overheidsorganen gebruik kunnen maken van het burgerservicenummer voor het uitvoeren van publiek-rechtelijke taken, voor zover het vastleggen of uitwisselen van persoonsgegevens binnen de Wet bescherming persoonsgegevens is toegestaan. Daarnaast kan bij wet worden geregeld dat ook andere dan overheidsorganen van het burgerservicenummer gebruik moeten maken. Op grond daarvan zijn bijvoorbeeld pensioenfondsen, zorgverzekeraars, scholen, ziekenhuizen en GGD-en gebruikers van het burgerservicenummer.

Met inwerkingtreding van de Wabb op 1 juni 2008 zijn alle zorgaanbieders, indicatieorganen en zorgverzekeraars vanaf 1 juni 2009 verplicht te werken met het burgerservicenummer (BSN) volgens de Wet gebruik burgerservicenummer in de zorg (Wbsn-z).

Alle zorgaanbieders hebben van minister Klink van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hierover een brief ontvangen. Vanaf 1 juni 2009 zijn zorgaanbieders, indicatieorganen en zorgverzekeraars verplicht het BSN op te nemen in de administratie en te gebruiken bij gegevensuitwisseling over patiënten en cliënten.

Meer informatie

Kijk voor meer informatie over de invoering en het gebruik van het BSN in de zorg op de website van het Informatiepunt BSN in de zorg (www.infobsnzorg.nl).

Informatie over BSN voor overheidsinstellingen
Voor vragen over het Burgerservicenummer kunt u als overheidsinstelling terecht bij de Servicedesk van BPR tel (088) 9001 000 (lokaal tarief).

BSN-punt voor burgers

Als burgers vragen hebben over het burgerservicenummer (BSN) die u niet kunt beantwoorden verwijst u de burgers door naar het BSN-punt.

Het BSN-punt is te bereiken via de volgende kanalen:

Telefoon 088 900 1010

Fax 088 900 1020

Internet

www.burgerservicenummer.nl

Brief BSN-punt, Postbus 552,
2501 CN Den Haag

GBA

Het Vestigingsregister en BPR

Sinds 9 februari 2009 heeft het Agentschap BPR de beheertaken van de gegevensuitwisseling tussen de Persoonsinformatievoorziening Nederlandse Antillen en Aruba (PIVA) en de GBA op zich genomen. Deze taken waren sinds 2001 ondergebracht bij het Bureau Vestigingsregister (BVR) van de gemeente Den Haag. Uit vragen aan de Servicedesk van het Agentschap BPR blijkt dat het niet voor alle gemeenten duidelijk is wat deze overgang betekent. In dit artikel is beschreven wat de gevolgen van de overgang zijn.

Opvragen PIVA-persoonslijst

Bij vestiging vanuit de Nederlandse Antillen en Aruba ontleent de gemeente alle noodzakelijke gegevens voor de GBA aan de PIVA-persoonslijst (PIVA-PL). De PIVA-PL is een brondocument zoals bedoeld in artikel 36 van de Wet GBA. Dit betekent dat de gegevens uit de PIVA-PL, eventueel aangevuld met de gegevens van andere brondocumenten, worden gebruikt bij het aanleggen van de GBA-persoonslijst. Uitzondering hierop zijn de gegevens uit de PIVA-PL waarover men twijfelt en de gegevens die op grond van de regels van het Logisch Ontwerp GBA niet worden opgenomen zoals: adreshistorie, inschrijvingsgegevens en identificatienummers van gerelateerden die niet in uw gemeente zijn ingeschreven. Als de gemeente de PIVA-PL niet ontvangen heeft, kan deze worden opgevraagd bij het Agentschap BPR.

Opvragen Persoonskaart

Wanneer de burger bij zijn aangifte meldt dat hij eerder in Nederland heeft gewoond maar vóór de invoering van de GBA (1 oktober 1994) is vertrokken uit Nederland, vraagt de gemeente de persoonskaart op. De persoonskaarten van vóór 1 oktober 1994 kunnen als vanouds worden opgevraagd bij de gemeente Den Haag.

De presentievraag (voorheen verificatievraag)

Met de invoering van het Burgerservicenummer (BSN) op 26 november 2007 is de verificatievraag, het Bq01 bericht, aan het BVR komen te vervallen. Wanneer een persoon zich wil (her-)inschrijven in de GBA is het noodzakelijk om voor inschrijving de presentievraag te stellen aan de Beheervoorziening BSN. Het stellen van de presentievraag kan door middel van het verzenden van een Bq11 bericht of door gebruik te maken van de online presentievraag.

Schematische weergave van het bovenstaande:

Product	Dienst	Communicatiemedium
PIVA-Persoonslijst	Agentschap BPR	Vb01 naar afnemersindicatie 300002 of per e-mail: agentschap@bprbzk.nl
Persoonskaart	Gemeente Den Haag	Per e-mail: Vestigingsregister@dbz.denhaag.nl
Presentievraag	Beheervoorziening BSN	Via webservice Bq11 naar afnemersindicatie 300030

De verificatievraag

Het begrip verificatievraag bestaat overigens nog steeds. De huidige verificatievraag kan via de webservice aan de BVBSN worden gesteld om het BSN en de identificerende gegevens te controleren en om de geldigheid van een identiteitsdocument te toetsen (zie Kwaliteitsbrochure 42).

Crash GBA-systeem

Gemeenten opgelet, het kan u ook overkomen!

Op 5 december 2008 heeft een ernstige crash plaatsgevonden op het computersysteem van de gemeente Doesburg. Als gevolg hiervan zijn de databases corrupt geraakt. Deze waren niet meer te herstellen. Er is geprobeerd met behulp van materiespecialisten de zaak te repareren. Maar, dit lukte niet. Er restte niets anders dan de back-up terug te zetten. Vervolgens bleek dat de meest recente en bruikbare back-up van 20/21 november 2008 was. Twee weken oud dus!

Paniek!

Allereerst inventariseren. Het Agentschap BPR heeft direct na de melding de cleaner stopgezet. De gemeente Doesburg had (gelukkig) de mutatieverslagen van de afgelopen drie weken bewaard. Als gevolg van twee weken dataverlies bleek dat er dertig personen zoek waren, een tiental dubbelopnames, vermiste indicaties en niet uitgevoerde mutaties. Door de medewerkers van het Publieksbureau van de gemeente Doesburg is met man en macht gewerkt om de schade in beeld te brengen en een reconstructieslag te maken.

Dankzij de snelle en spontane hulp van collega's burgerzaken overal uit het land die persoonslijsten hebben opgestuurd en berichtencycli nogmaals hebben geactiveerd had de gemeente Doesburg anderhalve week later de GBA weer op orde. Verificatie met de GBA-V leerde dat de GBA van de gemeente Doesburg weer netjes één op één liep.

De gebeurtenissen laten zien dat een ongeluk in een klein hoekje zit en dat het belangrijk is om procedures voor herstel op orde te hebben. Hoewel je niet altijd alles kunt voorzien, is het een geruststellende gedachte om te weten dat je kunt rekenen op de geweldige ondersteuning van je collega's uit burgerzakenland. Nogmaals bedankt hiervoor!

R.J.W. Hagedoorn
Coördinator Publieksbureau Doesburg

Correctieprocedure met BSN

Naar aanleiding van het artikel "Rectificatie Correctieprocedure met BSN" in Kwaliteitsbrochure 43 zijn bij het Agentschap BPR vragen binnengekomen over de noodzaak van het herstellen van correcties uitgevoerd conform voorbeeld 2 in het artikel "Correctieprocedure met SoFi-nummer geldt ook voor BSN" in Kwaliteitsbrochure 42.

Met de invoering van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (Wabb) moet in elke categorie 01 en in elke categorie 51 met een ingangsdatum geldigheid (rubriek 51.85.10) op of na 26-11-2007 een burgerservicenummer (BSN) voorkomen. Hieraan wordt niet voldaan als de correctie conform Kwaliteitsbrochure 42 (voorbeeld 2) wordt uitgevoerd. Dit is ongewenst voor een goede basisadministratie en gegevenshuishouding binnen de overheid. De gegevens van de GBA moeten betrouwbaar zijn en van een hoge kwaliteit. Momenteel worden er veel activiteiten ondernomen die erop zijn gericht de kwaliteit van de GBA te bevorderen. Mede ook vanwege het belang van het BSN als persoonsidentificerend gegeven wordt daarom van gemeenten verwacht dat ze onjuist uitgevoerde correcties met het BSN alsnog in de GBA rechtzetten.

Het Agentschap BPR is zich er van bewust dat gemeenten door Kwaliteitsbrochure 42 op het verkeerde been zijn gezet en biedt daarvoor haar excuses aan.

Miljardste GBA- bericht verstuurd

Op 4 maart 2009 is het miljardste (1.000.000.000!) GBA-bericht verstuurd sinds de invoering van het GBA stelsel. Het versturen van deze miljard GBA berichten is altijd zonder problemen verlopen. *Het eerste GBA-bericht werd verstuurd op 20 mei 1988.*

WIJZIGING VAN DE RIJKSWET OP HET NEDERLANDERSCHAP

Op 1 maart 2009 is de wijziging ingegaan van de Rijkswet op het Nederlanderschap ter invoering van een verklaring van verbondenheid, en tot aanpassing van de regeling van de verkrijging van het Nederlanderschap na erkenning. Hiervan zijn op 24 februari 2009 de nieuwe tabelregels voor tabel 37 "Reden verkrijging/verlies Nederlanderschap" verzonden. Normaal gesproken wordt een oude tabelregel beëindigd op het moment dat de nieuwe tabelregel ingaat. Maar bij de verkrijging van het Nederlanderschap kan het voorkomen dat iemand op basis van de oude regelgeving Nederlander wordt (bijv. optie), maar met een datum ingang die in de periode van de nieuwe regeling valt. De "oude" code uit tabel 37 moet dan gebruikt worden. Gebleken is dat het bij sommige GBA-applicaties niet mogelijk is om een oude beëindigde tabelregel in te voeren. Er wordt door de applicaties gecontroleerd op de einddatum van de tabelregel in combinatie met de datum in rubriek 04.85.10 "Ingangsdatum geldigheid". Om problemen te voorkomen zijn de "oude" tabelregels nog niet beëindigd. U moet dus extra alert zijn bij het invoeren van de juiste code.

Protocolleringsgegevens ook opvragen bij het Agentschap BPR

Administratieve lastenverlichting

Gemeenten verstrekken regelmatig uittreksels aan (ouders van) kinderen in verband met hun inschrijving op een school. Scholen vragen hierom omdat zij de nieuwe leerlingen moeten aanmelden bij de Informatie Beheer Groep (IB-groep). Dit is een eenmalige actie die aan het begin van elk schooljaar plaats vindt voor alle nieuwe leerlingen en dan vooral bij de leerlingen jonger dan dertien jaar die geen eigen legitimatiebewijs of ander officieel document bezitten waarop het burgerservicenummer van het kind is vermeld. Volgens het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is het voor deze groep ook mogelijk om de zorgpas te gebruiken als identificatiemiddel. Een uittreksel is dan niet nodig. In het kader van administratieve lastenverlichting en het terugdringen van het aantal te verstrekken uittreksels uit de GBA wordt aan gemeenten verzocht om in deze gevallen niet alleen (ouders van) kinderen maar ook scholen hierop te wijzen.

Een burger kan op verzoek bij zijn gemeente van inschrijving een overzicht vragen van organisaties aan wie gegevens uit de GBA over hem zijn verstrekt. Gemeenten moeten niet vergeten dat in dit overzicht ook de organisaties moeten worden vermeld die gegevens over de betreffende burger uit de GBA-V (Verstrekkingsvoorziening) hebben opgevraagd!

Als een burger wil weten aan wie zijn persoonsgegevens zijn verstrekt, kan hij dit navragen bij zijn gemeente van inschrijving.

Naar aanleiding van dit verzoek gaat de gemeente in eerste instantie na welke organisaties tot een jaar voorafgaand aan het verzoek van de burger gegevens uit de eigen GBA van de betreffende gemeente hebben opgevraagd. Was de burger in het jaar voorafgaande aan het verzoek in een of meer andere gemeenten dan de huidige gemeente ingeschreven, dan vraagt de gemeente tevens informatie op over de aldaar gedane verstrekkingen van gegevens.

Gemeenten zijn zich er echter niet altijd van bewust dat zij, naar aanleiding van het verzoek van de burger, ook dienen na te gaan of en aan welke organisaties er gegevens over de burger zijn verstrekt uit GBA-V. Deze informatie moet worden opgenomen in het overzicht dat aan de burger wordt verstrekt en kan worden opgevraagd bij het Agentschap BPR met behulp van het nieuwe formulier "protocolleringsverzoeken".

Het formulier is van de website van het Agentschap BPR (www.bprbzk.nl) te downloaden, GBA > Actueel > Procedures > Protocollering Formulier verzoek opgave GBA-V en LRD. Het Agentschap BPR stuurt binnen twee weken na ontvangst van het informatieverzoek een schriftelijke reactie aan de gemeente.

Meer informatie over dit onderwerp is te vinden in het Hoofdstuk Protocollering van de Handleiding Operationele Procedures (HOP).

Opheffen uitsluiting kiesrecht bij onder curatele gestelden

De gegevens over beëindiging van de uitsluiting van het kiesrecht worden als gevolg van de Kieswet ontleend aan de mededeling hierover van de minister van Justitie. Eind januari 2009 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in een nieuwsbrief “Verkiezing Europees Parlement” aan gemeenten gemeld dat de Kieswet gewijzigd is. Als gevolg van deze wetswijziging zijn onder curatele gestelden niet langer van het kiesrecht uitgesloten. Onder verwijzing naar de Staatsbladen 2008, 405 en 481 waarin de wetswijziging is gepubliceerd moest u de uitsluiting van het kiesrecht voor deze groep personen ongedaan maken. De uitsluitingen dienden per direct in de Gemeentelijke basisadministratie (GBA) op van de betrokken persoonslijsten (PL-en) te worden verwijderd. Daarbij moest als volgt te werk worden gegaan:

- 1 Als er geen gegevens voorkomen in groep 13.31 “Europees kiesrecht”, kan worden volstaan met het verwijderen van categorie 13 “Kiesrecht”;
- 2 Als er gegevens voorkomen in groep 13.31 “Europees kiesrecht”, dan wordt groep 13.38 “Uitsluiting kiesrecht” verwijderd.

Let op: De mogelijkheid bestaat dat personen zowel op grond van ontzetting wegens rechterlijke uitspraak (artikel B 5, eerste lid onder a) alsook op grond van ontzetting wegens geestelijke stoornis (artikel B 5, eerste lid onder b) van het kiesrecht uitgesloten zijn. In de praktijk zal dit zeer zelden voorkomen. Dit betreft vooral personen die op grond van een onherroepelijke rechterlijke uitspraak wegens gedragingen in de Tweede Wereldoorlog permanent van het kiesrecht zijn uitgesloten. In de GBA staat geen reden vermeld van uitsluiting. U wordt geadviseerd om deze gegevens te achterhalen bij personen bij wie dit aan de orde is door de persoonskaart (PK) te raadplegen. In procedure 6.8 van het Handboek Uitvoeringsprocedures (HUP) staat dat voor beëindiging van de uitsluiting een mededeling van de minister van Justitie ontvangen moet zijn. Dat is in het geval van artikel B 5 eerste lid onder b (geestelijke stoornis) niet meer nodig. Bij de eerstvolgende gelegenheid zal de HUP hierop worden aangepast.

GEZAG

Er komen bij de Servicedesk van het Agentschap BPR veel vragen binnen over het gezag. Daarom nog even de belangrijkste punten op een rijtje:

Wanneer mag de gemeente de categorie Gezagsverhouding actualiseren?

Uit artikel 41 van de Wet Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (Wet GBA) blijkt dat de gegevens over het gezag dat over de minderjarige wordt uitgeoefend, worden ontleend aan het gezagregister. De gemeente wordt door het gezagregister op de hoogte gesteld van de opname of wijziging in het gezag door middel van een kennisgeving. Deze verplichting is aan de griffier van het kantongerecht opgelegd, zie artikel 56 Wet GBA.

Artikel 41 van de Wet GBA bepaalt dat het gezag uitsluitend na de ontvangst van deze kennisgeving wordt geregistreerd. Zolang deze kennisgeving niet is ontvangen, wordt het gezag niet opgenomen of gewijzigd op de persoonslijst van betrokkene. Een vonnis of beschikking van de rechtbank is geen kennisgeving; de gegevens over het gezag mogen hieraan dan ook niet worden ontleend.

Van rechtswege

Er is geen kennisgeving van het van rechtswege ontstaan of wijzigen van het gezag als bedoeld in de Wet GBA. Alleen het van rechtswege vervallen van het gezag door het meerderjarig worden van de persoon, mag op de persoonslijst worden geregistreerd zonder dat daarvan een kennisgeving is ontvangen.

Wanneer een vonnis of beschikking betrekken in de actualiseringprocedure gezag?

In de kennisgeving van het kantongerecht ontbreekt vaak de datum waarop het ouderlijk gezag is ingegaan. Deze datum kan meestal wel worden ontleend aan het vonnis of de beschikking waarbij het ouderlijk gezag is uitgesproken. In voorkomende gevallen mag de ingangsdatum geldigheid worden ontleend aan de beschikking of het vonnis. In dergelijke gevallen wordt de beschikking of het vonnis toegevoegd aan de kennisgeving van het kantongerecht.

Opsporen en herstellen van fouten in de categorie Gezagsverhouding

De in de GBA opgenomen gegevens over het ouderlijk gezag die uitsluitend zijn ontleend aan een vonnis of, een beschikking of die van “rechtswege” zijn opgenomen op de persoonslijst moeten gecorrigeerd worden. Voor het ten onrechte opgenomen ouderlijk gezag moet de correctieprocedure worden uitgevoerd. Wanneer de categorie op basis van een beschikking of vonnis is opgenomen, kan uiteraard alsnog een kennisgeving van het kantongerecht worden opgevraagd en kan de procedure “Actualiseren sterker brondocument” worden uitgevoerd. Kijk voor de deze procedures in hoofdstuk 7 van het Handboek Uitvoeringsprocedures (HUP).

Correctierecht GBA

Bij kwaliteitskringoverleggen is het correctierecht in de GBA een terugkerend onderwerp. Reden voor het Agentschap BPR om in deze brochure aandacht te besteden aan dit onderwerp.

In artikel 82 Wet Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (Wet GBA) is het correctierecht opgenomen, hierbij gaat het om een correctie die kan bestaan uit verbeteren, aanvullen of verwijderen van gegevens op de persoonslijst in de GBA.

Een persoon kan een verzoek indienen voor het corrigeren van zijn gegevens in de basisadministratie, als deze feitelijk onjuist, onvolledig, of in strijd met een wettelijk voorschrift zijn verwerkt.

Een verzoek moet altijd schriftelijk worden ingediend bij het College van Burgemeester en Wethouders (B&W) en bevat de aan te brengen wijzigingen. De identiteit van de verzoeker moet op een deugdelijke wijze zijn vastgesteld. Het verzoek kan voor minderjarigen jonger dan 16 jaar ingediend worden door ouders, voogden of verzorgers of voor onder curatele gestelden door curatoren. Het College van B&W moet binnen vier weken aan dit verzoek voldoen als het om een terecht correctie verzoek gaat. Het voldoen binnen vier weken houdt in dat het in de GBA ook binnen vier weken is gecorrigeerd. Deze termijn kan, wanneer noodzakelijk, telkens met acht weken worden verlengd als het verzoek betrekking heeft op gegevens over de burgerlijke staat of de nationaliteit. De verzoeker moet van de verlenging schriftelijk in kennis worden gesteld. Het College van B&W doet onmiddellijk van de uitvoering van het verzoek schriftelijk mededeling aan de verzoeker. Als de gemeente geen gevolg geeft aan het verzoek zal de procedure zoals beschreven in artikel 83 wet GBA gevolgd moeten worden.

Een algemeen gegeven wordt in principe niet verwijderd. In voorkomende gevallen zal dit gegeven zichtbaar blijven in de historie op de PL met de indicatie onjuist. Algemene gegevens kunnen alleen verwijderd worden bij adoptie en bij geslachtsverandering (zie voor de gegevens die verwijderd mogen worden artikel 81 Wet GBA).

Inzagerecht

Het inzagerecht in de GBA is op de Servicedesk van het Agentschap BPR een terugkerend onderwerp. Reden om uw aandacht te vragen voor de belangrijkste punten.

Welke gegevens in de GBA kan de ingeschrevene kosteloos inzien en hoe vaak?

Iedere ingeschrevene krijgt op zijn verzoek kosteloos inzage in alle gegevens die over zichzelf in de Gemeentelijke basisadministratie (GBA) zijn opgenomen. Het kan gaan om de gegevens op zijn eigen persoonslijst, maar ook bijvoorbeeld om de gegevens of de verwijsgedaten op de persoonslijst van de partner of de kinderen. De verstrekte gegevens mogen niet in onbegrijpelijke codes zijn weergegeven.

Hoe vaak kan een burger kosteloos inzage hebben in zijn gegevens in de basisadministratie persoonsgegevens en hoe vaak kan deze om een kosteloos afschrift van zijn persoonslijst vragen?

In art. 79 Wet Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (Wet GBA) is bepaald dat het gemeentebestuur iedereen op zijn verzoek binnen vier weken kosteloos inzage verleent in zijn persoonlijke gegevens in de basisadministratie.

Het aantal keren dat een burger inzage mag hebben in zijn gegevens, kan niet beperkt worden door het gemeentebestuur. Het gemeentebestuur is (op grond van artikel 78 van de Wet GBA) verplicht om binnen vier weken na een eerste inschrijving in de basisadministratie en binnen vier weken nadat een ingeschrevene weer ingezetene is geworden, aan de ingeschrevene kosteloos een volledig afschrift van zijn persoonslijst te sturen.

Het toezenden van een overzicht van de persoonslijst heeft tot doel de betrokkene te laten controleren of zijn opgenomen gegevens correct zijn. Wanneer betrokkene later op eigen verzoek een afschrift van zijn persoonslijst wil hebben, kan het gemeentebestuur daar kosten voor in rekening brengen.

Vergoeding audit 2009

VERZOEKEN OM UITSTEL VAN DE GBA- AUDIT 3^e CYCLUS

Sinds de start van de GBA-audit 3e cyclus ontvangt het Agentschap BPR verzoeken van gemeenten die om uitstel van de GBA-audit vragen. De redenen voor deze verzoeken lopen uiteen, bijvoorbeeld een tekort aan medewerkers door ziekte en zwangerschapsverlof, een te korte voorbereiding op de GBA-audit of een verbouwing van het gemeentehuis.

Het Agentschap BPR wijst gemeenten erop dat in principe geen uitstel wordt verleend om in een latere periode dan in de regelgeving staat de GBA-audit uit te voeren. Uitstel wordt alleen verleend als er zeer zwaarwegende redenen bestaan die dit uitstel rechtvaardigen.

Bij het verzoek van een gemeente om uitstel te verlenen voor de heraudit wordt beoordeeld of er zwaarwegende argumenten aanwezig zijn om het verzoek te kunnen honoreren. De periode tussen het uitvoeren van de GBA-audit en de heraudit is zodanig dat in die periode de kwaliteit op een goed niveau moet kunnen worden gebracht.

Het indienen van een plan van aanpak waarin minimaal is opgenomen de analyse na de GBA-audit, een calculatie in tijd en capaciteit en de door het gemeentebestuur genomen besluiten zijn voor de beoordeling van het verzoek noodzakelijk. Voor de verzoeken geldt dat deze door het College van Burgemeester en Wethouders schriftelijk ingediend moeten worden.

Gemeenten ontvangen een normvergoeding voor de kosten die zij hebben gemaakt in het kader van de uitvoering van de GBA-audit. De hoogte van de vergoeding is afhankelijk van het aantal inwoners. Een normvergoeding wordt uitbetaald zodra het Agentschap BPR van het gemeentebestuur de managementsamenvatting van een uitgevoerde GBA-audit heeft ontvangen. De normvergoedingen worden jaarlijks geïndexeerd. Hiervoor wordt het eerste in een jaar door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gepubliceerde voorlopige indexcijfer over de "CAO-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen voor de commerciële dienstverlening" over het daaraan voorafgaande jaar gebruikt. De normvergoedingen van een jaar zijn slechts van toepassing voor de audits die voor het desbetreffende jaar zijn ingepland conform artikel 53a van het Besluit gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens. Dus als een gemeente volgens de verdelingslijst van de GBA-audit in 2008 de audit moet uitvoeren, dan wordt de van toepassing zijnde normvergoeding voor 2008 uitgekeerd. Ook wanneer de audit niet tijdig wordt uitgevoerd of afgerond en/of het Agentschap BPR pas in 2009 de managementsamenvatting ontvangt, blijft deze regel van kracht.

Vergoeding GBA-audit voor	2009	2008	2007
Gemeenteklasse 1 (minder dan 20.000 inwoners):	€ 4.124,-	4.027,-	3.978,-
Gemeenteklasse 2 (20.000 tot 100.000 inwoners):	€ 5.636,-	5.490,-	5.416,-
Gemeenteklasse 3 (100.000 of meer inwoners):	€ 7.148,-	6.954,-	6.855,-

---

Plaatsing afnemersindicaties (Ap01-berichten) door de SVB

Gedurende de maanden juni tot en met september 2009 zal de Sociale Verzekeringsbank (SVB) massaal afnemersindicaties plaatsen (Ap01-berichten) via het GBA-netwerk met autorisatietabelregel 852102.

Het betreft een uitbreiding van de verzekerdenadministratie van de SVB. Er wordt gezorgd voor een gedegen spreiding van de plaatsing van de afnemerindicaties over alle gemeenten. De SVB zal rekening houden met de individuele mailbox-limieten van de gemeenten.

Voor nadere informatie over de vulling van de verzekerdenadministratie kunt u contact opnemen met de SVB via e-mail: jkolderman@svb.nl.

Voor een toelichting over het berichtenverkeer en overig gebruik van de GBA, kunt u contact opnemen met het Agentschap BPR.

Nieuwe GBA-audit

Gegevens in de GBA moeten juist, actueel, volledig en beschikbaar zijn. Dat moet niet alleen in administratieve zin maar de gegevens moeten ook overeenkomen met de feitelijke situatie: woont de betreffende persoon wel echt op het adres in de GBA. Om aan dit streven invulling te geven is het de bedoeling voor de toekomst de huidige GBA-audit anders in te richten, daarbij vooral gebruikmakend van de mogelijkheden die de GBA-V en de Terugmeldvoorziening (TMV) bieden om de kwaliteit te monitoren. Deze vernieuwing van de audit is al aangekondigd in de brief van 18 juli 2006 (TK, 2005/2006, 27859, nr. 7). Bij de toekomstige invulling van wat nu nog de GBA-audit wordt genoemd, moet goed voor ogen worden gehouden dat de kaders voor de inrichting van een vorm van controle en toezicht door het Rijk de afgelopen jaren flink zijn veranderd. De veranderingen en mogelijkheden op het gebied van ICT zijn hierbij een belangrijke factor maar ook de veranderde kijk op de verhouding Rijk – lagere overheden als het gaat om toezicht. Daarnaast is tijdens de huidige audit-rondes gebleken dat het anders moet: geen controle-instrument meer opgelegd door het Rijk, slechts eenmaal per drie jaar en pas ‘achteraf’, maar continue aandacht voor de kwaliteit van de GBA onder verantwoordelijkheid van gemeenten. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in casu de Staatssecretaris van BZK heeft uiteraard haar verantwoordelijkheid voor het stelsel als geheel. In de toekomst kan dan ook niet meer gesproken worden over een echte audit, maar meer over een evaluatie-instrument, waarbij Rijk en gemeenten allebei een eigen rol hebben. De verplichting tot uitvoering van het evaluatie-instrument en de wijze waarop dat moet gebeuren, moet grotendeels in regelgeving worden vastgelegd om uiteindelijk te kunnen handhaven als dat nodig is. De uitgangspunten en opzet van het instrument zullen ook in een bestuurlijke afspraak worden vastgelegd. Daarmee wordt draagkracht gecreëerd bij (bestuurders van) gemeenten voor het nieuwe instrument en voor de kwaliteit van de gegevens in de GBA.

Het evaluatie-instrument wordt zodanig opgezet dat optimaal gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die de Staatssecretaris als beheerder van de centrale voorzieningen heeft. Informatie over de kwaliteit van gegevens die daardoor gegenereerd kan worden hoeft niet meer bij elke gemeente apart onderzocht en gecontroleerd te worden. Op centraal niveau worden door de Staatssecretaris via de GBA-V en de TMV periodieke en thematische controles uitgevoerd via GBA-V en de TMV op basis waarvan er een eenduidig en duidelijk beeld ontstaat van de kwaliteit van de gegevens. De uitslag van deze

controles worden teruggekoppeld aan de gemeenten. Het resultaat kan aanleiding zijn voor de Staatssecretaris van BZK om met de betreffende gemeente een toepasbaar en realiseerbaar verbetertraject af te spreken om de kwaliteit op orde te brengen. Latere resultaten van nieuwe bestandscontroles moeten dan uitwijzen of het verbetertraject tot voldoende resultaat heeft geleid. Gemeenten zullen hun resultaat publiceren. Dit maakt dat dit instrument uiteindelijk leidt tot een publieke verantwoording aan burgers van gemeenten over de wijze waarop zij hun taken uitvoeren om te komen tot een betrouwbare GBA.

Ten slotte is een onderdeel van het evaluatie-instrument dat gemeenten jaarlijks een zelfevaluatie op meer procesmatige aspecten van de GBA uitvoeren. Deze zelfevaluatie wordt verplicht gerapporteerd aan de gemeenteraad en de Staatssecretaris van BZK. Bij kwaliteit gaat het immers niet alleen om de kwaliteit van gegevens, maar net zo belangrijk is het op orde hebben van de organisatie en processen van burgerzaken/publiekszaken. Door het jaarlijkse karakter worden gemeenten gestimuleerd de zorg voor de kwaliteit in de dagelijkse werkzaamheden in te bedden. Het wordt hierdoor een continu proces. De zelfevaluatie zal digitaal aangeboden worden en met de “uitslag” van de zelfevaluatie zal de betreffende gemeente een duidelijk beeld krijgen van de kwaliteit. Door jaarlijks de resultaten toe te sturen aan de Staatssecretaris van BZK wordt voor BZK inzichtelijk waar de knelpunten zitten bij gemeenten. Jaarlijks zal de Staatssecretaris aan gemeenten bekendmaken welke gemeenten wel en welke gemeenten niet de zelfevaluatie met goed gevolg hebben afgelegd. Daarnaast zullen vanuit het ministerie elk jaar steekproefsgewijs gemeenten bezocht worden om te kijken of de situatie in de praktijk overeenkomt met de resultaten genoteerd in de zelfevaluatie. De resultaten van de controles uit GBA-V, de TMV en de resultaten van de zelfevaluatie op het procesdeel worden op een (besloten) benchmark-site gepubliceerd zodat gemeenten van elkaar op de hoogte zijn van de kwaliteit van de gegevens in de GBA. Daarnaast kunnen concrete aanbevelingen aan gemeenten worden gedaan ter verdere verbetering van de kwaliteit. Op de (besloten) site is er ook ruimte voor gemeenten om elkaar op de hoogte te brengen van praktijkvoorbeelden hoe om te gaan met de kwaliteit van de GBA en de aanpak van gebleken knelpunten. Dit alles heeft een motiverend effect voor gemeenten om de kwaliteit van de GBA op orde te brengen en te houden. Het is daarnaast de bedoeling om de kwaliteit van het reisdocumentenproces bij gemeenten in dit instrument mee te nemen.

De huidige ronde (3e cyclus) van de GBA-audit eindigt op 1 juli 2010. Een complete aanpassing van de audit is dan echter nog niet mogelijk. De invoering van de nieuwe GBA-audit is afhankelijk van wijziging van wetgeving en lagere regelgeving. De huidige stand van zaken is dat een wetsvoorstel naar verwachting in de loop van 2009 aan de Tweede Kamer wordt aangeboden. In het wetsvoorstel wordt bepaald wanneer het nieuwe instrument in werking treedt.

Op dit moment wordt voorzien dat de GBA-audit 4e cyclus in zijn huidige vorm zal doorlopen tot de nieuwe regelgeving in werking is getreden en voldaan is aan alle randvoorwaarden, zoals een volledige invoering van de Basisregistratie Personen inclusief de TMV. Voorafgaand aan het moment waarop het nieuwe instrument wordt ingevoerd is voorzien in een pilot bij ongeveer 10 gemeenten om het nieuwe evaluatie-instrument te vervolmaken.

INHOUD LOGISCH ONTWERP GBA VERSIE 3.7 BEKEND

De inhoud van de wijzigingen op het Logisch Ontwerp GBA die leiden tot versie 3.7 zijn bekend en na te lezen op de website van het Agentschap BPR. Na formele vaststelling door de Staatssecretaris van BZK en publicatie gaat deze versie in op 1 november 2009. Binnen het stelsel van basisregistraties gaat de GBA straks adresgegevens aan de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) ontlenen. Om dat mogelijk te maken, is een wijziging van het LO GBA nodig.

Naast de wijzigingen vanwege de komst van BAG zijn er nog wijzigingen die betrekking hebben op de Terugmeldvoorziening (TMV) en op de voorschriften rond de herroeping van een adoptie. Daarnaast wordt een aantal regels met betrekking tot het burgerservicenummer in het LO GBA aangescherpt. Een aanscherping die geen gevolgen heeft voor de gegevens in de GBA zelf. Tot slot gebruikt het Agentschap BPR deze wijzigingsronde om een aantal tekstuele fouten en omissies te herstellen.

Met de invoering van LO3.7 worden de persoonslijsten in de GBA uitgebreid met een aantal rubrieken voor gebouw- en adrescodes, de straatnaam en de woonplaats. Deze rubrieken moeten in de periode tussen invoering van de LO-wijziging (1 november 2009) en het verplicht gebruik van de BAG (1 juli 2011) door alle gemeenten gevuld worden. Het Agentschap BPR stelt in overleg met het project BAG en gemeenten aanbevelingen op voor deze vulling. Bovenstaande betekent dat het adres uit de BAG overgenomen wordt in de GBA en dat op de persoonslijsten in de GBA een nieuwe categorie o8 Verblijfplaats ontstaat. De gegevens in de BAG zijn hierbij leidend. Het Agentschap BPR zal gemeenten en afnemers verder informeren. Deels zal dat in samenwerking met het project BAG van het ministerie van VROM gebeuren.

Op de website van het Agentschap BPR kunt u de wijzigingsvoorstellen LO3.7 raadplegen www.bprbzk.nl > GBA > Informatiebank > Procedures > Logisch Ontwerp GBA (LO). De volgende kwaliteitsbrochure zal in zijn geheel gewijd zijn aan LO GBA versie 3.7.

Regionale bijeenkomsten invoering Basisregistratie Personen

Tussen 14 september en 19 oktober 2009 organiseert het Agentschap BPR voor de derde maal een serie regionale bijeenkomsten voor gemeenten over de invoering van de Basisregistratie Personen.

Het centrale thema is deze keer de samenwerking tussen gemeenten en uitwisseling van ervaringen en informatie. Daarnaast wordt u op de hoogte gebracht van actuele ontwikkelingen. Uiteraard bestaat er ook voldoende gelegenheid voor discussie en vragen.

Wij hopen dat u in de gelegenheid bent op een van deze bijeenkomsten aanwezig te zijn. Dit zijn de laatste serie bijeenkomsten voor de wettelijke overgangstermijn voor invoering van de Basisregistratie Personen eindigt (op 1 januari 2010). Net als tijdens eerdere bijeenkomsten wordt ook bij deze reeks uitgegaan van een regionale indeling. Meer informatie over data en indeling is te vinden op www.bprbzk.nl > GBA > Informatiebank > Communicatie > Basisregistratie Personen > Regiobijeenkomsten 2009.

De uitnodigingen zijn inmiddels verstuurd naar de contactpersonen voor de Basisregistratie Personen. Andere betrokken medewerkers uit de gemeente zijn ook welkom (bijvoorbeeld de projectleider, of de I&A coördinator). Als u met meer dan twee personen wilt komen, wordt u verzocht dit van tevoren aan te melden bij backoffice@bprbzk.nl, dit in verband met de beschikbare ruimte.

Herindelingen met ingang van 1 januari 2010

Met ingang van 1 januari 2010 zullen er zes nieuwe gemeenten worden ingesteld: Zuidplas, Peel en Maas, Horst aan de Maas, Venray, Venlo en Oldambt.

- De nieuwe gemeente Zuidplas bestaat uit de op te heffen gemeenten Moordrecht, Nieuwerkerk aan den IJssel en Zevenhuizen-Moerkapelle.
- De nieuwe gemeente Peel en Maas bestaat uit de op te heffen gemeenten Helden, Kessel, Maasbree en Meijel.
- De nieuwe gemeente Horst aan de Maas wordt samengesteld uit Horst aan de Maas en de op te heffen gemeenten Sevenum en Meerlo-Wanssum (de dorpen Meerlo, Swolgen en Tienray).
- De nieuwe gemeente Venray wordt samengesteld uit Venray en de op te heffen gemeente Meerlo-Wanssum (de dorpen Geijsteren, Wanssum en Blitterswijck).
- De nieuwe gemeente Venlo wordt samengesteld uit Venlo en de op te heffen gemeente Arcen en Velden.
- De nieuwe gemeente Oldambt bestaat uit de op te heffen gemeenten Reiderland, Scheemda en Winschoten.

De nieuwe gemeenten zullen de volgende codes (Tabel 33 Gemeentetabel) krijgen:

Nieuwe gemeenten	Code
Zuidplas	1892
Peel en Maas	1894
Horst aan de Maas (code ongewijzigd voor Horst aan de Maas)	1507
Venray (code ongewijzigd voor Venray)	0984
Venlo (code ongewijzigd voor Venlo)	0983
Oldambt	1895

Het Agentschap BPR zal de netwerkgebruikers in december 2009, met een Vb01-bericht melden wanneer deze gemeenten niet aan het GBA-berichtenverkeer zullen deelnemen in verband met de conversie.

Reisdocumenten

Gewijzigde Paspoortuitvoeringsregelingen

De belangrijkste wijzigingen

Met de komst van de aanvraagstations zijn vanaf 22 januari 2009 (Staatscourant 2009 nr. 1810) wijzigingen in de Paspoortuitvoeringsregelingen doorgevoerd. Hieronder staan de belangrijkste wijzigingen:

1. Aanvraagstations zijn geplaatst bij alle Nederlandse gemeenten en inmiddels ook bij de meeste uitgevende instanties in het buitenland.
2. Wanneer het aanvraagstation in gebruik wordt genomen, moet direct het nieuwe foto- en handtekeningformulier gebruikt worden.
3. De handtekening die op het foto- en handtekeningformulier wordt gezet is voortaan alleen bestemd voor de digitalisering.
4. Op het foto- en handtekeningformulier worden geen aanvraaggegevens meer geprint. Daarom is in de regelingen toegevoegd dat een reisdocument pas wordt uitgereikt nadat de aanvrager de persoonsgegevens in zijn reisdocument op juistheid heeft gecontroleerd.
5. Over de beveiliging van de aanvraagstations is in de Paspoortuitvoeringsregeling Nederland 2001 (PUN) een lid 4 aan artikel 91 toegevoegd.
Meer informatie hierover vindt u in Biometrie in Zicht 2009 nr 3.
6. De functiescheiding tussen het aannemen van de aanvraag en de beslissing op de aanvraag, het verstrekken, is vervallen (artikel 93 lid 2 PUN). Deze functiescheiding tussen aanvraag en verstrekking blijkt vooral in kleine gemeenten vaak moeilijk te realiseren. Daarnaast neemt met de komst van het aanvraagstation de doelmatigheid van deze functiescheiding af.

Het foto- en handtekeningformulier Reisdocument

Bij de uitrol van de aanvraagstations reisdocumenten heeft Sagem Identification bij ieder aanvraagstation 1000 exemplaren van de foto- en handtekeningformulieren meegeleverd. Deze foto- en handtekeningformulieren zijn veel kleiner dan de aanvraagformulieren die voorheen werden gebruikt. Het ordermanagement van Sagem Identification krijgt veel extra bestellingen voor deze formulieren binnen, omdat de voorraad op zou zijn, terwijl dit in theorie nog niet zou kunnen.

Deze foto- en handtekeningformulieren worden vaak bij een aanvraagstation bewaard in plaats van in een centrale opslag. Geadviseerd wordt om deze formulieren op één plaats te verzamelen en te bewaren. Vanuit deze verzamelplaats kunnen de balies dan voorzien worden van een werkvoorraad.

Tevens wordt aandacht gevraagd om de burger voorafgaande aan het zetten van de handtekening er op te wijzen dat de handtekening binnen het daarvoor bestemde vak geplaatst moet worden. Zo nodig kan het handtekeningensjabloon gebruikt worden. De nodige aandacht vóór het zetten van de handtekening zal leiden tot minder verschrijvingen van de foto- en handtekeningformulieren, waardoor de voorraad minder snel zal opraken.

BASISREGISTER REISDOCUMENTEN

Om fraude en misbruik van reisdocumenten (paspoorten e.d.) te voorkomen is er een Basisregister Reisdocumenten. Hierin worden gegevens vastgelegd met betrekking tot gestolen, vermiste en/of van rechtswege vervallen reisdocumenten. De verantwoordelijkheid voor het beheer van het register ligt bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De in het register opgenomen gegevens worden verstrekt aan instellingen en personen die belast zijn met een publiekrechtelijke taak, voor zover de gegevens noodzakelijk zijn voor de vervulling van hun taak. Daarnaast kan de Minister andere instellingen en personen aanwijzen die een gerechtvaardigd belang hebben bij verstrekking van gegevens uit het register. De gegevensverstrekking beperkt zich in dat geval uitsluitend tot de mededeling of in het register gegevens zijn opgenomen met betrekking tot een reisdocument waarvan de instelling of persoon het documentnummer heeft opgegeven.

VOORWAARDEN

U kunt gegevens opvragen uit het register reisdocumenten als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- u kunt worden aangemerkt als instelling of persoon die belast is met een publiekrechtelijke taak en de gegevens zijn noodzakelijk voor de vervulling van die taak;
- u bent een andere instelling of persoon en u hebt een gerechtvaardigd belang bij het ontvangen van de gegevens.

Wanneer u gegevens wenst te ontvangen uit het Basisregister Reisdocumenten kunt u daartoe een schriftelijk verzoek indienen bij het Agentschap BPR.

Informatie aan burgers over reisdocumenten die vóór uitreiking worden vermist

Circulaire van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 7 juli 2009, kenmerk 2009-0000374417, gericht aan de Burgemeester (i.a.a. Hoofd Burgerzaken), waarin aandacht wordt gevraagd voor informatieverstrekking aan burgers over reisdocumenten die vóór uitreiking worden vermist.

Het komt sporadisch voor dat een door een burger aangevraagd reisdocument (paspoort of Nederlandse identiteitskaart) vóór de uitreiking blijkt te zijn beschadigd, onjuist is geproduceerd, niet de juiste gegevens bevat of vermist blijkt te zijn. De paspoortuitvoeringsregelingen schrijven voor dat in dat geval het op het reisdocument betrekking hebbende aanvraagbestand opnieuw wordt verzonden naar de leverancier. De leverancier handelt een dergelijke heraanvraag standaard af als een spoedaanvraag, waardoor het reisdocument in veel gevallen nog binnen de afgesproken termijn aan de burger kan worden uitgereikt. Aangezien voor het doen van een heraanvraag gewoonlijk geen actie van de aanvrager is vereist, wordt deze in de praktijk dan ook meestal niet opgeroepen.

De hiervoor genoemde procedure werkt in de hand dat aanvragers vaak onwetend blijven van het feit dat al eerder een op hun naam gesteld reisdocument is vervaardigd, dat echter niet aan hen wordt uitgereikt. Daartegen hoeft op zich geen bezwaar te bestaan, als het gaat om reisdocumenten die na constatering van een beschadiging of een fout weer aan de leverancier worden geretourneerd. Dit ligt echter anders met reisdocumenten die vermist zijn geraakt.

Een reisdocument dat is vermist, kan immers door criminelen worden misbruikt om zich de identiteit van de aanvrager aan te meten en op diens naam goederen aan te schaffen of andere handelingen te verrichten, waarvoor de betrokken persoon primair verantwoordelijk wordt gehouden. Hoewel het vermiste reisdocument ter voorkoming van dergelijk misbruik direct als zodanig wordt geregistreerd, onder andere in het Basisregister Reisdocumenten, valt misbruik van het reisdocument in de praktijk nimmer uit te sluiten.

Het hoeft geen betoog dat de gevolgen van een eventuele identiteitsfraude door het slachtoffer als uitermate vervelend zullen worden ervaren. Gebleken is dat het gevoel van machteloosheid bij het slachtoffer vaak nog wordt versterkt door het feit dat hij door de autoriteiten niet direct op de hoogte is gesteld van de vermissing van zijn reisdocument.

Gemeenten worden daarom verzocht om in het vervolg bij vermissing van een aangevraagd reisdocument, die vóór de uitreiking heeft plaatsgevonden, direct de aanvrager op de hoogte te stellen van de vermissing.

Vingerafdrukken

GEBRUIK VINGERAFDRUKKEN

Bij de aanvraag van een reisdocument worden vier vingerafdrukken opgenomen. Deze worden opgeslagen in de reisdocumentenadministratie. Twee van de vier vingerafdrukken worden ook opgeslagen in de chip in het reisdocument. Van kinderen onder de twaalf jaar worden geen vingerafdrukken opgenomen. Kijk voor informatie over de invoering en het gebruik van vingerafdrukken in reisdocumenten op www.paspoortinformatie.nl

INVOERING VINGERAFDRUKKEN:

Diplomatieke- en dienstpaspoorten

Met ingang van 28 juni 2009 is het opnemen van vingerafdrukken ingevoerd bij het aanvragen van diplomatieke paspoorten en in de dienstpaspoorten.

Deze reisdocumenten worden uitgegeven door de Minister van Buitenlandse Zaken en de Gouverneurs van de Nederlandse Antillen en Aruba.

Overige reisdocumenten zoals het nationale paspoort en de Nederlandse identiteitskaart

Het opnemen van vingerafdrukken bij het aanvragen van de overige reisdocumenten zoals het nationale paspoort en de Nederlandse identiteitskaart vindt plaats vanaf 21 september 2009.

Nooddocumenten

Bij het aanvragen van nooddocumenten worden geen vingerafdrukken opgenomen.

Afschaffing kinderbijschrijvingen

Bijschrijvingen van kinderen in het paspoort van hun ouder(s) blijven geldig tot 26 juni 2012. Daarna moeten kinderen een eigen reisdocument hebben. Dit is het gevolg van een wijziging van de Europese verordening die voorschrijft waaraan reisdocumenten moeten voldoen. In de gewijzigde verordening wordt het beginsel van één persoon per paspoort geregeld. Geregeld wordt ook dat de invoering van het één persoon per paspoort beginsel uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van de verordening van kracht wordt. Het één persoon per paspoort beginsel zal 26 juni 2012 van kracht worden. Vanaf dat moment zijn bijschrijvingen niet meer geldig. Geldig blijft wel het document van de houder waarin de bijschrijvingen zijn geplaatst. De paspoortregeling wordt aangepast in verband met het vervallen van de mogelijkheid tot bijschrijving.

Om gezinnen financieel tegemoet te komen in de kosten voor een eigen reisdocument voor kinderen wil Saatssecretaris Bijleveld van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vanaf 1 januari 2010 de prijs van een Nederlandse identiteitskaart voor kinderen tot veertien jaar verlagen tot een prijs die vergelijkbaar is met de huidige bijschrijving. Om dit te financieren wordt het budget gebruikt dat vrijkomt door het afschaffen van een gratis verstrekking van de Nederlandse identiteitskaart aan 14-jarigen.

Het is van belang dat burgers actief worden geïnformeerd over het feit dat vanaf medio 2012 de bestaande bijschrijvingen niet meer geldig zijn. Ouders en voogden die een kind willen bijschrijven moeten er nadrukkelijk op worden gewezen dat bijschrijvingen op 26 juni 2012 hun geldigheid verliezen.

Van de website van het Agentschap BPR is een tekst over de afschaffing van de kindbijschrijvingen in het paspoort van de ouders(s) of voogd te downloaden: www.bprbzk.nl > Reisdocumenten > Informatiebank > Communicatie > Voorbeeldtekst afschaffing bijschrijving paspoort. Gemeenten kunnen deze tekst gebruiken voor bijvoorbeeld berichtgeving via de lokale huis aan huis bladen of de gemeentelijke website.

Heeft u nog vragen over de afschaffing van de kindbijschrijvingen, neem dan contact op met de Servicedesk van het Agentschap BPR.

REISDOCUMENT VAN EEN OVERLEDEN PERSOON

Nadat een overlijden in de gemeentelijke basisadministratie verwerkt is gaat er direct een bericht naar het Basisregister Reisdocumenten dat het reisdocument van de overleden persoon niet meer in omloop mag zijn. Deze procedure voorkomt dat met de identiteit van de overledene gefraudeerd kan worden.

Het reisdocument van de houder is na diens overlijden van rechtswege vervallen (artikel 47, lid 1, sub f van de Paspoortwet (PW)) en moet volgens artikel 54 PW worden ingehouden. Het reisdocument zal na ontvangst moeten worden vernietigd. Echter, op verzoek van de nabestaanden kan het reisdocument van de houder worden teruggegeven, nadat het op de voorgeschreven wijze (artikel 67, lid 4 Paspoortuitvoeringsregeling 2001) onbruikbaar is gemaakt.

Let op! Het onbruikbaar maken van een reisdocument geschiedt door het aanbrengen van drie ponsgaten (elk van tenminste 1,2 mm) door het gehele reisdocument op zodanige wijze dat het in het reisdocument aangebrachte kinegram gedeeltelijk en de aangebrachte chip geheel onbruikbaar worden gemaakt.

Afschaffing gratis Nederlandse identiteitskaart voor 14-jarigen

De eenmalige gratis Nederlandse identiteitskaart (NIK) voor 14-jarigen wordt met ingang van 1 januari 2010 afgeschaft. 14-jarigen die hun gratis NIK nog niet hebben aangevraagd kunnen dit nog doen tot en met (uiterlijk) 31 december 2009. Vanaf acht weken voordat betrokkene veertien jaar wordt, kan hij of zij een gratis NIK aanvragen. Als de periode van acht weken gedeeltelijk in 2009 valt kan hij of zij die begin 2010 (uiterlijk 25 februari 2010) veertien jaar wordt, tot en met uiterlijk 31 december 2009 nog een gratis NIK aanvragen. De gratis NIK voor 14-jarigen wordt afgeschaft om de NIK tegen jeugdtaarif (geldt tot en met dertien jaar) te financieren.

Gemeenten wordt verzocht om in de brief die zij sturen aan jongeren die binnenkort veertien jaar worden, te melden dat zij tot en met uiterlijk 31 december 2009 een gratis NIK kunnen aanvragen. De modelbrief op de website van het Agentschap BPR is op dit punt aangepast (www.bprbzk.nl > Reisdocumenten > Informatiebank > Communicatie > Modelbrief afschaffing gratis NIK). Vanzelfsprekend moet de gemeente in haar brief rekening houden met de eigen openingstijden rond de jaarwisseling. Gemeenten wordt verzocht om de 14-jarigen die recht hebben op een gratis NIK maar deze nog niet hebben aangevraagd te informeren dat dit nog tot 31 december 2009 mogelijk is.

In het Besluit paspoortgelden en de Paspoortuitvoeringsregeling Nederland 2001 zullen de bepalingen over de gratis NIK voor veertien jarigen komen te vervallen. Het Reisdocumenten Aanvraag en Archief Station (RAAS) wordt aangepast in verband met de NIK tegen jeugdtaarif en de afschaffing van de gratis NIK voor 14-jarigen.

RETOURDOCUMENTEN

Bij Sagem Identification (voorheen Sdu Identification) komen regelmatig reisdocumenten binnen die retour worden gezonden naar het verkeerde postbusnummer. Het juiste adres voor de retourdocumenten is: Postbus 10, 2000 AA HAARLEM

Retourdocumenten binnen een week terugsturen

De elektronische aanvragen mogen slechts korte tijd bij Sagem Identification worden bewaard. Daardoor is het van belang dat retourdocumenten binnen één week met een begeleidend C10-formulier naar Sagem Identification worden opgestuurd. Ondanks herhaalde publicaties, blijkt dat een groot percentage niet op tijd terug is bij de leverancier. In verband met de kwaliteit van het aanvraag- en productieproces is het van groot belang dat deze reisdocumenten op tijd en aangetekend worden teruggezonden. Wanneer een onderzoek op het retourdocument plaats moet vinden in verband met een gescheurde imageperf, gebroken houderpagina of een kapotte chip, dan moet dit expliciet aangegeven worden.

Let op:

1. Verlopen of bijna verlopen reisdocumenten met een gescheurde imageperf of houderpagina worden niet meer onderzocht;
2. Documenten die niet binnen drie maanden worden afgehaald, moeten door de afgevende instantie worden vernietigd. Het document hoeft dan niet geretourneerd te worden aan Sagem Identification (artikel 67 lid 1 PUN).

C10-formulier

Het C10-formulier kunt u downloaden van de website van het Agentschap BPR www.bprbz.nl > BPR > Reisdocumenten > Informatiebank > Procedures > C-Formulieren.

Gemeente Zoetermeer stopt pilot aanvraag reisdocument via Postkantoor

Inwoners van de gemeente Zoetermeer kunnen met ingang van 1 mei 2009 hun reisdocumenten, rijbewijs, GBA-uittreksel en CBR-verklaring niet meer ophalen op het postkantoor. De proef wordt niet voortgezet omdat Postkantoren ophouden te bestaan. De gemeente Zoetermeer startte de proef op 14 januari 2008 met de looptijd van één jaar bij enkele postkantoren en agentschappen. Zie de brief aan de Tweede Kamer 2 juli 2009, Kenmerk 2009-0000357378, www.minbzk.nl > Onderwerpen > Dienstverlening van de overheid > Contact met de overheid > kamerstukken > Brief aan de Tweede Kamer over toezeggingen AO Dienstverlening en Regeldruk 5 februari.

Reizen met een Nederlands paspoort naar de VS

Aan de Servicedesk van het Agentschap BPR zijn de laatste tijd veel vragen gesteld over het reizen naar of via de Verenigde Staten van Amerika (VS) met een Nederlands reisdocument. Aanleiding voor de vragen zijn de per 1 juli 2009 gewijzigde voorschriften.

Het reizen naar of via de VS met een geldig Nederlands paspoort kan zonder visum. Dit geldt ook voor paspoorten die zijn uitgegeven vóór 26 augustus 2006: deze paspoorten bevatten geen chip. Voorts dient elke reiziger over een eigen paspoort te beschikken. Kinderen worden dus niet toegelaten als zij slechts zijn bijgeschreven in het paspoort van de ouder(s) en niet over een eigen paspoort beschikken. Deze eis is overigens al geruime tijd van kracht (sinds 26 oktober 2006).

Vanaf 1 juli 2009 worden burgers die reizen met een Nederlands noodpaspoort alleen toegelaten als zij daarnaast ook over een visum beschikken. Voor het reizen naar of via de VS met een noodpaspoort, dat chiploos is, geldt dus een visumplicht. De VS kunnen een uitzondering maken voor aantoonbare noodsituaties, zoals een overlijdensgeval in de familie of vanwege een dringende medische noodzaak. Een noodpaspoort kan onder andere op de luchthaven Schiphol worden aangevraagd door personen die op het laatste moment niet beschikken over een (geldig) reisdocument en die wel in aanmerking komen voor een reisdocument.

Een visum voor de VS moet aangevraagd worden op het Amerikaanse consulaat-generaal in Amsterdam. Officiële informatie voor het verkrijgen van een visum en over de toelatingseisen tot de Verenigde Staten is te vinden op de internetsite van het Amerikaanse consulaat: http://amsterdam.usconsulate.gov/visa_waiver_program2.html

REGISTRATIE VAN HOTELGASTEN IN NEDERLAND

Brief van het College bescherming persoonsgegevens (CBP) aan Koninklijke Horeca Nederland (KHN) met als onderwerp verplichtingen registratie hotelgasten van 3 december 2007, kenmerk z2007-0113.

De laatste tijd worden door gemeenten en door burgers aan de Servicedesk van het Agentschap BPR vragen voorgelegd over het verstrekken van het paspoort voor registratie van persoonsgegevens van hotelgasten in Nederland. De Servicedesk van het Agentschap BPR verwijst daarbij naar de brief van het CBP aan KHN van 3 december 2007. In dit schrijven vestigt het CBP de aandacht op een juiste invulling van de wettelijke verplichting om gegevens te registreren over gasten.

Het CBP adviseert hotels over plicht hun gasten te informeren

Hotels moeten hun gasten op een duidelijke manier informeren over de gegevens die zij van hen registreren. Daarbij is er verschil tussen de persoonsgegevens die de hotels verplicht zijn te noteren en gegevens die zij willen gebruiken voor direct marketing. Om Koninklijke Horeca Nederland (KHN) behulpzaam te zijn bij het informeren van de daarbij aangesloten hotels heeft het CBP op 3 december 2007 een brief gestuurd over de juiste invulling van de wettelijke registratieverplichtingen. Daarin spreekt het CBP de hoop uit dat KHN als belangenbehartiger van de branche op korte termijn een modelkennisgeving zal ontwikkelen waarin de verschillende verwerkingsdoeleinden van persoonsgegevens duidelijk worden toegelicht. KHN heeft met instemming op de brief gereageerd en beloofd de brief zo spoedig mogelijk door te geven aan alle aangesloten hotels.

Het Wetboek van Strafrecht bepaalt dat de 'houder van een nachtverblijf' (hierna: het hotel) bij aankomst van een gast om een geldig reisdocument of identiteitsbewijs vraagt en de naam, beroep, woonplaats en dag van aankomst van de gast noteert. De dag van vertrek wordt eveneens genoteerd. Het register moet op aanvraag worden getoond aan de burgemeester of een door deze aangewezen ambtenaar. Het CBP wijst erop dat het

Wetboek van Strafrecht het hotel niet verplicht een kopie of scan te maken van het paspoort of identiteitsbewijs en ook niet om andere persoonsgegevens daaruit over te schrijven, zoals het burgerservicenummer. Beide handelingen zijn namelijk in strijd met de Wet bescherming persoonsgegevens, omdat zij niet nodig zijn voor het kunnen identificeren van een hotelgast.

In een gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV) kunnen extra verplichtingen zijn vastgelegd om gegevens over gasten te registreren. Maar een APV kan het hotel ook niet verplichten een kopie of scan te maken van paspoort of identiteitsbewijs. De APV is een vorm van lagere regelgeving en kan het verbod van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) op het verwerken van bijzondere persoonsgegevens en identificatienummers niet opheffen. Als er gemeenten zijn die toch in de APV een verdergaande registratieverplichting hebben opgenomen, dan adviseert het CBP het hotel contact op te nemen met burgemeester en wethouders en hen te wijzen op de onrechtmatigheid van een dergelijke bepaling.

Als de hotels zelf om commerciële redenen aan hun gasten extra gegevens willen vragen, zoals adres, telefoon of e-mailadres en de contactgegevens van medereizigers, dan moeten zij duidelijk maken dat het verstrekken van deze gegevens altijd vrijwillig is. Het is niet genoeg om met een sterretje in een veld aan te geven dat invullen ervan facultatief is. Het hotel moet ook adequate informatie geven over wat er met die gegevens gebeurt en tot wie de gast zich moet wenden bij vragen daarover. De brief van het CBP aan KHN is te downloaden van de website van het CBP.

Let op! Het artikel is gebaseerd op een mededeling van het CBP over de registratie van hotelgasten in Nederland. Het artikel kan niet dienen voor vragen over het verstrekken van het paspoort voor registratie in het buitenland. Betrokkene zal zich daarvoor in het betreffende land moeten wenden tot het betreffende hotel, politie of Data Protection Commissioner (http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy: European Commission > Justice and Home affairs > Data Protection > National Commissioners).

Beveiligingsnet

Beveiligingsnet als hulpmiddel

Er is voor gekozen om in de regelgeving niet langer te bepalen dat bij het opstellen en evalueren van de beveiligingsprocedures, Beveiligingsnet 2001 (Bijlage E), als uitgangspunt moet worden genomen. Bijlage E is daarom komen te vervallen. In plaats daarvan is nu bepaald dat gebruik moet worden gemaakt van de door het Agentschap BPR daarvoor beschikbaar gestelde hulpmiddelen. Met deze hulpmiddelen kan flexibeler worden gereageerd op ontwikkelingen die voor het opstellen en evalueren van de beveiligingsprocedures van belang zijn. Op dit moment is Beveiligingsnet het door het Agentschap BPR beschikbaar gestelde hulpmiddel. Bij het opstellen en evalueren van uw beveiligingsvoorschriften moet u hier dus gebruik van maken.

Afwijkingen Beveiligingsnet

Door wijzigingen in de Paspoortuitvoeringsregeling Nederland 2001 (PUN) zijn een aantal vragen in de huidige versie van het Beveiligingsnet niet meer in overeenstemming met de regelgeving. De voornaamste afwijkingen vindt u hieronder. Tijdens de beantwoording van de vragen moet u met deze afwijkingen rekening te houden. Als u aan de gewijzigde eisen voldoet, kunt u de genoemde vragen in Beveiligingsnet met “ja” beantwoorden.

Vraag 3.7

In deze vraag wordt gesproken over functiescheiding tussen aanvraag en de beslissing tot verstrekking. Dit is niet meer van toepassing, aangezien de functiescheiding tussen aanvraag en verstrekking is komen te vervallen (artikel 93 lid 2).

Vraag 4.2.4

De apparatuur bevindt zich gedurende openingstijden op een afsluitbare plek voor onbevoegden (artikel 91 lid 2 en 3), voor het aanvraagstation geldt dit echter niet. Artikel 91 lid 4 luidt: In afwijking van het tweede en derde lid, staat een aanvraagstation gedurende de werkuren onder voortdurend toezicht van degene die bevoegd is tot het gebruik ervan en bevindt het zich buiten de werkuren in een voor onbevoegden onbereikbare, afsluitbare en bij voorkeur beveiligde ruimte.

Vraag 4.3.1

Zie vraag 4.2.4

Inleiding 6.1

Hierin wordt gesproken over de juridische verstrekking. Deze hoeft niet meer door een andere ambtenaar gedaan te worden dan degene die de aanvraag aanneemt. De functiescheiding tussen aanvraag en verstrekking is daarmee komen te vervallen (artikel 93 lid 2).

Vraag 6.6.2

Als de aanvrager niet in persoon verschijnt, wordt de reden niet meer in het aanvraagformulier vermeld, maar in de elektronische aanvraag.

Vraag 6.7.4

Van de overgelegde identiteitsdocumenten en/of andere bewijsstukken wordt geen melding meer gemaakt in het aanvraagformulier, maar in de elektronische aanvraag.

Inleiding 7.1

Hierin wordt gesproken over de juridische verstrekking. Deze hoeft niet meer door een andere ambtenaar gedaan te worden dan degene die de aanvraag aanneemt. De functiescheiding tussen aanvraag en verstrekking is daarmee komen te vervallen (artikel 93 lid 2).

Vergeet u niet het Beveiligingsnet Reisdocumenten uit te voeren?

Artikel 94 Paspoortuitvoeringsregeling Nederland 2001
Controle op de toepassing van de beveiligingsmaatregelen

1. De burgemeester voert één keer per jaar een controle uit op de toepassing van de beveiligingsmaatregelen, genoemd in de artikelen 90 tot en met 93 van de Paspoortuitvoeringsregeling Nederland 2001.
2. De controle en de verslaglegging vinden plaats door middel van de door het Agentschap BPR beschikbaar gestelde hulpmiddelen.

Het Beveiligingsnet is een hulpmiddel waarmee kan worden nagegaan hoe veilig de opslag, uitgifte en administratie van reisdocumenten verlopen bij u in de gemeente.

Beperking territoriale geldigheid reisdocumenten voor vluchtelingen en vreemdelingen

De bijdrage over dit onderwerp in kwaliteitsbrochure 43 (blz. 16-17) heeft in de praktijk enkele vragen opgeroepen. In overleg tussen de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is afgesproken om voor de paspoortuitgevende instanties enige punten nader te verduidelijken.

Naar verwachting zullen de huidige praktische problemen daarmee kunnen worden opgelost. Er vindt binnenkort nog een breder vervolgoverleg plaats, waarin fundamenteel zal worden ingegaan op de informatievoorziening in de vreemdelingenketen. Daarbij zal onder andere de vraag aan de orde komen wie, op welk moment de gegevens over de identiteit en de nationaliteit van de vreemdeling vaststelt en hoe de uitwisseling van gegevens tussen de verschillende registraties kan worden vereenvoudigd.

Het uitgangspunt bij de beperking van de territoriale geldigheid van reisdocumenten voor vluchtelingen en vreemdelingen is en blijft dat het land wordt uitgesloten waarvan de houder van het document de nationaliteit bezit, zoals deze geregistreerd is in het systeem INDIS van de IND. Deze registratie zal niet altijd overeenkomen met de wijze waarop de nationaliteit in de GBA is opgenomen. U mag er overigens vanuit gaan dat de nationaliteit die in het verblijfsdocument is vermeld, ook de nationaliteit is die in INDIS is vermeld. Is betrokkene ook met dezelfde nationaliteit in de GBA opgenomen, dan kunt u zonder meer het land van deze nationaliteit uitsluiten in het reisdocument. Als echter de nationaliteit in de GBA niet bekend is, de nationaliteit in de GBA afwijkt van die in het verblijfsdocument, er meerdere nationaliteiten bij de betrokken persoon in de GBA zijn opgenomen, of in het verblijfsdocument geen nationaliteit is vermeld, dient u contact op te nemen met de IND.

U kunt aan (het Koppelingsbureau van) de IND uitsluitend de vraag stellen of, en zo ja met welke nationaliteit de betrokken persoon in INDIS is geregistreerd. Als die nationaliteit afwijkt van de nationaliteit die vermeld is in het verblijfsdocument, meldt u dat direct aan de IND. Het is aan de IND overgelaten om daar nadere actie in te ondernemen. Vervolgens dient u zelf aan de hand van het schema op blz. 17 van kwaliteitsbrochure 43 te bepalen of, en zo ja welk land u moet uitsluiten van de territoriale geldigheid in het reisdocument. In de praktijk betekent dit gewoonlijk dat, wanneer betrokkene volgens de IND met een bepaalde nationaliteit in INDIS is geregistreerd, het land van die nationaliteit wordt uitgesloten.

In het reisdocument wordt geen nationaliteit uitgesloten als zowel in de GBA als in het verblijfsdocument is vermeld, dat de betrokken persoon staatloos is, dan wel wanneer de IND u heeft medegedeeld dat deze persoon als staatloze of met onbekende nationaliteit in INDIS is geregistreerd.

Bijschrijving kinderen in reisdocumenten voor vluchtelingen en vreemdelingen

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) vernomen dat sommige gemeenten kinderen bijschrijven in het reisdocument voor vluchtelingen of het reisdocument voor vreemdelingen van hun ouder(s), terwijl deze kinderen (nog) niet beschikken over dezelfde status of verblijfstitel als de desbetreffende ouder.

Dit doet zich vooral voor bij hier te lande geboren kinderen of kinderen die zijn nagereisd, waarvan de aanvraag voor een verblijfsvergunning nog loopt. U wordt er nadrukkelijk op gewezen, dat bijschrijving van kinderen in het reisdocument van de ouder slechts is toegestaan, als deze kinderen over dezelfde status of verblijfstitel beschikken als de houder van het reisdocument (artikel 17, eerste lid, van de Paspoortwet).

De IND zal namelijk eerst moeten vaststellen in hoeverre aan het betrokken kind ontheffing kan worden verleend van het vereiste om zelf een reisdocument van het eigen land aan te vragen.

Daarnaast mogen kinderen die zelf geen asielgerechtigde zijn, niet in een reisdocument voor vluchtelingen worden bijgeschreven, omdat daarmee ten onrechte de indruk wordt gewekt dat zij wel asielgerechtigde zijn.

Identiteitsfraude

HET PROJECT CENTRAAL MELDPUNT IDENTITEITSFRAUDE

Op 1 december 2008 is een project gestart met het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude. De aanleiding voor het project met een Centraal Meldpunt Identiteitsfraude was de behoefte om het identiteitsmanagement van de overheid verder aan te scherpen op basis van inzichten in de aard en omvang van identiteitsfraude. Identiteitsfraude is immers een groeiend fenomeen, zo valt in diverse open bronnen te lezen. In de loop van 2008 nam het belang van dit project verder toe, nadat de Nationale ombudsman onderzoek deed naar twee klachten van burgers die op ernstige wijze in de problemen waren geraakt nadat zij slachtoffer waren geworden van identiteitsfraude. Deze gevallen maakten duidelijk dat er niet alleen behoefte bestaat aan een passief meldpunt dat ervaringen van slachtoffers verzamelt, maar ook aan een Meldpunt dat slachtoffers in enige mate ondersteunt. Daarom is vanaf de start sprake van een beperkt operationeel meldpunt dat burgers, bedrijven en overheden, die te maken hebben met identiteitsfraude of met een fout in de registratie van persoonsgegevens, ondersteunt en adviseert. Het meldpunt bevordert dat meldingen worden afgehandeld door zijn partners, zoals de Politie, de Koninklijke Marechaussee, het Ministerie van Justitie en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Aard en omvang van identiteitsfraude

Na een half jaar heeft het Meldpunt ruim 100 meldingen ontvangen. Daarvan zijn 59 daadwerkelijk te relateren aan een vermoeden van identiteitsfraude. Het werkerrein van identiteitsfraude is in ons land zo onontgonnen dat het zelfs al moeilijk is om te bepalen of dit aantal hoog of laag is. In vergelijking met al langer bestaande vergelijkbare meldpunten is dit aantal niet heel laag. In vergelijking met de beweringen die in de literatuur worden gedaan over de omvang van identiteitsfraude is het aantal echter wel laag te noemen, zij het dat vaak onduidelijk is waar dergelijke beweringen op zijn gebaseerd. Vanuit het project is tevens getracht zicht te krijgen op registraties van de aard en omvang van identiteitsfraude bij andere partijen. Veel partijen geven daarop aan bekend te zijn met het fenomeen, maar omdat het ontbreekt aan een eenduidige definitie van identiteitsfraude en een manier om het probleem aan te pakken vindt deze registratie niet of slechts beperkt plaats.

Enkele concluderende observaties naar aanleiding van het project

Hoewel het aantal meldingen nog te gering is om conclusies

te trekken kunnen enkele belangrijke observaties worden gedeeld. De eerste observatie is dat er een verschil lijkt te bestaan tussen de door (sommige) experts geschatte omvang van identiteitsfraude en de verzamelde indicaties over identiteitsfraude. Kort gezegd: de feiten die tot nu toe bekend zijn bevestigen niet de grote omvang van het fenomeen (miljardenfraude) waar in landen als het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten sprake van is. Desondanks lijkt sprake te zijn van een serieus probleem dat vooral voor burgers zeer bedreigend kan overkomen. Het herstellen van de fouten in registraties die ontstaan als gevolg van de fraude geeft bovendien veel overlast en het herstel kost vaak veel tijd.

Dat tot nu toe slechts indicaties van de aard en omvang van identiteitsfraude bijeen gebracht konden worden voedt de tweede observatie dat beter inzicht in de aard en omvang van identiteitsfraude nodig is. Zonder centrale registratie van identiteitsfraude lijkt dat overigens moeilijk haalbaar, zo bevestigen ook experts van opsporingsdiensten. De derde observatie gaat over de behoefte aan een Meldpunt. Op basis van de afgelopen vijf maanden kan gesteld worden dat het Meldpunt in een behoefte voorziet. Ten eerste is de relevantie van de meldingen die binnenkomen hoog. 40% van de meldingen zijn vragen van burgers die zich afvragen of zij slachtoffer van identiteitsfraude kunnen worden. Het Meldpunt kan deze vragen tot nu toe snel afhandelen door vragen zelf te beantwoorden of melders door te verwijzen. Ruim 50% van de meldingen gaat over daadwerkelijke vermoedens van identiteitsfraude. Een groot deel daarvan kan al door de eerste lijn worden afgehandeld. Het overige deel dient voor nader onderzoek naar ketenpartners te worden doorgestuurd. Ten slotte mag niet onderschat worden dat het Meldpunt een functie vervult voor personen die (menen) slachtoffer te zijn van identiteitsfraude, maar geen aangifte kunnen doen. Aangezien identiteitsfraude niet zelfstandig strafbaar is komt het voor dat politiekorpsen geen aangifte opnemen. Voor deze melders biedt het Meldpunt alsnog een gewillig oor waarmee in een behoefte wordt voorzien.

Het vervolg

Inmiddels is duidelijk geworden dat het project doorgaat, tenminste tot 1 januari 2010. Het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude zal in ieder geval tot 1 september 2009 bij het Agentschap BPR gehuisvest blijven.

Het Meldpunt en het programma VIPS

Al vanaf de start is het Meldpunt een project binnen het programma Versterking Identiteitsketen Publieke Sector (VIPS), naast projecten als de bestrijding van misbruik van identiteitsdocumenten, zelfstandige strafbaarstelling van identiteitsfraude in het Wetboek van Strafrecht en visievorming op de samenhang en toepassing van biometrie. Het Meldpunt wordt in de komende tijd nog nadrukkelijker gestuurd vanuit de stuurgroep van het programma VIPS, mede vanwege de unieke input die wordt gegenereerd ten behoeve van de overige projecten.

VEEL GESTELDE VRAGEN

Wat is een vals (vervalst) identificatiemiddel?

We spreken van een vals identificatiemiddel als iemand zich identificeert met een identificatiemiddel zoals een paspoort, terwijl hij of zij niet de persoon is die op het identificatiemiddel vermeld staat. Bij een vervalst identificatiemiddel zijn er één of meerdere persoonsgegevens en/of kenmerken op het document aangepast.

Hoe herken ik een vals identificatiemiddel?

Op de website: www.identiteitsdocumenten.nl kunt u zien aan welke echtheidskenmerken identificatiemiddelen moeten voldoen. De afdeling services van het Expertise Centrum Identiteitsfraude en Documenten (ECID) adviseert over zaken als authenticiteit en geldigheid van documenten en betaalmiddelen.

De Servicedesk van het ECID is bereikbaar via:

T: (020) 603 86 30

F: (020) 603 97 52

E: ecid.helpdesk@mindef.nl

U vermoed dat er wordt gefraudeerd met een identiteit, welke stappen kan/ moet u ondernemen?

Als u het vermoeden heeft dat een persoon die zich bij u aan de balie meldt gebruik maakt van een vals/vervalste identiteit kunt u hiervan aangifte doen en een melding bij het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude. Hierover hoeft u de persoon zelf niet in te lichten, dit gebeurt door het Korps waar u aangifte gedaan heeft.

Waar kunt u een vermoeden van identiteitsfraude melden?

U kunt een vermoeden van identiteitsfraude melden bij het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude. Voor de behandeling van uw melding hebben wij ondermeer (als het slachtoffer aangifte heeft kunnen doen) het nummer van het proces-verbaal nodig dat u ontvangt na het doen van aangifte bij de

politie. Kent u een fraudeur (persoonlijk), dan wilt u hier misschien liever geen aangifte van doen bij de politie. Wij raden u dan aan uw melding anoniem te doen door te bellen naar Meld Misdaad Anoniem: tel. 0800 7000.

Wat is het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude?

Het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude is een initiatief van de Nederlandse overheid. Doelstelling van het meldpunt is burgers, bedrijven en overheden, die te maken hebben met identiteitsfraude of met een fout in de registratie van persoonsgegevens, te ondersteunen en te adviseren. Het Centraal Meldpunt werkt samen met diverse instanties, waaronder de Politie, de Koninklijke Marechaussee, het Ministerie van Justitie en het Openbaar Ministerie.

Wat is de werkwijze van het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude?

Het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude is (tijdelijk) gevestigd bij het Agentschap BPR in Den Haag. Alle vragen en meldingen komen hier binnen en worden hier geregistreerd. De melding wordt - afhankelijk van de aard - doorgestuurd naar instanties, waaronder de Politie, de Koninklijke Marechaussee, het Ministerie van Justitie en het Openbaar Ministerie. Het meldpunt treedt niet in de bevoegdheden van deze andere instanties.

Wie zijn aangesloten bij het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude?

Afhankelijk van de aard van de melding zijn dit instanties uit de strafrechtketen (Koninklijke Marechaussee, Politie, Openbaar Ministerie), instanties uit het openbaar bestuur (gemeenten etc.) en instanties uit het bedrijfsleven.

Contactinformatie

Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten - t.a.v. Centraal Meldpunt Identiteitsfraude
Antwoordnummer 123, 2501 VB Den Haag
Telefoonnummer: 088-9001009 (lokaal tarief)
E-mail: CentraalMeldpuntID-fraude@bprbzk.nl
Website: www.bprbzk.nl/idfraude

U kunt het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude telefonisch bereiken op werkdagen tussen 8.30 en 17.00 uur. Het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude is een initiatief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Ministerie van Justitie.

Identiteitsfraude

Definitie

Het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude hanteert de volgende definitie van identiteitsfraude: Identiteitsfraude is een handelen of nalaten, bestaande uit het verkrijgen, toe-eigenen, bezitten, overdragen of creëren van valse identificatiemiddelen (documenten, gegevens, en andere gegevensdragers), en het daarmee begaan van een wederrechtelijke gedraging, of: met de intentie om daarmee een wederrechtelijke gedraging te begaan.

---

www.identiteitsdocumenten.nl

Betreft een uitgebreide verzamel website voor alle informatie over Nederlandse identiteitsdocumenten met verwijzing naar organisaties, te weten:

IND

voor de echtheidskenmerken van de Nederlandse verblijfsvergunningen,

BPR

voor de echtheidskenmerken van de Nederlandse reisdocumenten,

RDW

voor de echtheidskenmerken van de Nederlandse rijbewijzen en:

PRADO

voor de echtheidskenmerken van alle EU documenten, te weten paspoorten, rijbewijzen, identiteitskaarten en verblijfsvergunningen.

PRADO

Public Register of Authentic Identity and Travel Documents Online – Openbaar Register van Authentieke Identiteits- en Reisdocumenten Online, van de Raad van de Europese Unie, www.consilium.europa.eu

Deze brochure is een uitgave van:

Agentschap BPR
Postbus 10451
2501 HL Den Haag

Het Agentschap BPR is een onderdeel van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Voor inhoudelijke vragen kunt u terecht bij de servicedesk:
Telefoon: (088) 900 1000 (lokaal tarief)

E-mail: agentschap@bprbzk.nl
Receptie: (070) 36 13 100
Website: www.bprbzk.nl

De brochure wordt gratis verspreid onder alle instanties in het BPR-werkgebied.

Redactie: Evert Jan Twigt.
Bijdragen aan deze brochure hebben geleverd: Liesbeth van Boom, Jan Willem van Boven, Erna Bijl de Vroe, Christie Heemskerk-van Diemen, Madeleine Driesens, Rijn Hagedoorn, Esther 't Hoen, Paul Hoogzaad, Sasja van Immerzeel, Hans Lapidaire, Denise Maassen, Esther Petray, Evert Jan Twigt, Henny Vos en Fred Wiltenburg.

ISSN 1871-627X